

ORIE

karakter en gaderingen.

blanco volmaek

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

aan de besluite

wanneer zulk een besluit bewezen wordt in strijd te zijn met de Artikelen der Kerkenorde. En elk besluit, dat tegen Art. 30 ingaat, waarin de bevoegdheid der meerdere vergadering omschreven is, mist derhalve rechtskracht en behoeft niet te worden uitgevoerd. Het terrein, waarop de meerdere vergadering handelend kan optreden, waar ze bevoegd is beslissingen te nemen, is dus streng afgebakend. En geen credentie- of instructiebrief kan ooit de bevoegdheid der meerdere vergadering buiten deze grenzen uitbreiden, of een Kerk verplichten aan besluiten, die buiten deze bevoegdheid der meerdere vergadering gaan, zich te onderwerpen. In Art. 30 ligt dan ook het palladium van de vrijheid der plaatselijke Kerk. En elke plaatselijke Kerk heeft wel toe te zien, dat dit palladium haar niet worde ontnomen.

Het eerste geval: behandeling van wat in een mindere vergadering niet kon afgehandeld worden.

Vraagt men nu, waarom de bevoegdheid der meerdere vergaderingen in Art. 30 aldus beperkt is geworden tot de twee daar met name genoemde gevallen, dan ligt het antwoord wel in hoofdzaak daarin, dat onze Gereformeerde Kerken zich liefst hielden aan de uitspraken van Gods Woord. Het convent te Jeruzalem was voor haar het voorbeeld, waarnaar ze zich richten willen. En juist hetgeen op dit Convent behandeld werd, bood nu het beste bewijs, waartoe deze meerdere vergaderingen dienden. De aanleiding tot dit Convent was een geschil, dat in de gemeente van Antiochië ontstaan was, door sommigen, die afgekomen waren uit Judea, de broeders aldaar leerden, dat men niet zalig kon worden, als men geen Jood werd, d.w.z. zich besnijden liet naar de wijze van Mozes. Hierover ontstond geen kleine weerstand en twisting in de gemeente. Of Paulus en Barnabas hen al weerspraken, hielp niet. En het hoog gezag, waarin deze broeders uit Judea stonden, maakte, dat men niet tot een beslissing komen kon. Dat was de oorzaak, dat men toen besloot afgevaardigden te zenden naar Jeruzalem, om de apostelen en ouderlingen een beslissing over deze vraag te verzoeken. Hier was dus het geval van een zaak, die op een mindere vergadering niet afgehandeld kon worden en daarom door een meerdere vergadering moest beslist worden. En dat in zulk een geval aan de vrijheid der plaatselijke Kerk niet te kort wordt gedaan, spreekt vanzelf. Want zoals te Antiochië het geval was, zoo zal het in al dergelijke gevallen wel wezen: de plaatselijke Kerk, die met zulk een geschil verlegen zit, die niet weet, hoe het tot oplossing te brengen, zal dan zelf de zaak tot de meerdere vergadering brengen. Niet de meerdere vergadering dringt zich dan in de zaken der plaatselijke Kerk in en dwingt haar naar de besluiten der meerdere vergadering te handelen, maar de plaatselijke Kerk zelf vraagt om hulp en wordt door de meerdere vergadering van advies, hoe te handelen, gediend.

H.

C. V.

OPVOEDING EN ONDERWIS

Een nieuw pleidooi voor „de“ vereenvoudigde spelling.

IV.

In ons vorig artikel concludeerden we, dat de taalbeschouwing, waaruit de Vereenvoudigings-theorie leeft, niet in harmonie is te brengen met de gedachtenwereld der H. Schrift. Dat het evenmin aangaat deze theorie bij te vallen met nege-

ten, dat deze instrooming van andere raselementen op den duur niet zonder invloed zou zijn op de samenstelling der bevolking en als gevolg daarvan op het waarde-peil der Amerikanen.

Bovendien deed zich in Amerika meer dan elders voor het probleem der kleurlingen, met name het negervraagstuk. De Mulat, ontstaan door kruising van neger en blanke, werd onherroepelijk tot het zwarte ras gerekend, hoewel hij innerlijk vaak dichter bij den blanke dan bij den neger staat. Het gevolg van deze indeeling was, dat de Mulat door zijn blanke broeders als minderwaardig werd beschouwd, hetgeen tot vele drama's aanleiding gaf.⁴⁾

In het bijzonder echter trokken in Amerika de opmerksaamheid allerlei kakogenetische⁵⁾ families en was men opgeschrikt door den noodlottigen invloed, welke uitgaat van een gebrekkigen aanleg op het nageslacht. Onder een kakogenetische familie verstaat men een familie, welke een stroom van minderwaardig, slecht, kiemplasma uitstort onder de mensen, waar talloze minderwaardige elementen van geslacht tot geslacht als het ware opgestapeld zijn. Deze families danken hun ontstaan aan het feit, dat gedegenereerden niet gemakkelijk een goede (gezonde) huwelijkspartner krijgen. Deze mensen trouwen dan ook vaak met soortgenooten of in familieverband, welke in teelt tot een sterke cumulatie van slechte en misdadige eigenschappen leidt. Op deze wijze ontstaan geslachten, welke een opeenhoping vertoonen van: dieven, moordenaars, alcoholisten, prostitués, vagebonden, landloopers, armlastigen, onwettig ge-

4) Zoo mag, om een voorbeeld te noemen, een Mulat niet op een blankenschool gaan, omdat het onderwijs tussen negers en blanken streng gescheiden is.
5) Zwaar erfelijk belast (in ongunstigen zin).

ring van de diepere beginselen, waaruit ze is gegroeid.

We keeren nog eenmaal terug tot het artikel van den Heer Buitendijk.

Als hij uiteenzet, dat er eerder taal gesproken dan geschreven werd, naar Scheppingsordinantie, dan zal het wel niemand invallen hem dit te ontspreiden. Alleen maar: tijdrekenskundige prioriteit is geheel iets anders dan een „primaat“!

Als hij er tegen opkomt, dat de spreektaal zich zou moeten richten naar de geschreven taal, heeft hij van ons geen tegenspraak te wachten.

Daarentegen achten we zijn conclusie, dat de geschreven taal vrijwel uitsluitend haar norm moet zoeken in het „Algemeen Beschaafd“ geheel en al onjuist. Zulk een „primaat“ van de gesproken taal vindt allermint steun in het voorafgaan der gesproken taal. Ze past in den gedachtegang van Hermann Paul en zijn geestverwanten.

Hoewel zelfs Paul de zelfstandigheid der schrijftaal zoo weinig prijsgeeft, dat hij een doorgaande stilistische tegenstelling tusschen gesproken en geschreven taal aanvaardt (410).

Door het geloof zien wij, weer geheel anders dan Paul, in de schrijftaal één van de middelen waardoor God de gezonden, zich steeds weer de lende en splitsende taal opheft en samenbindt. Zij in het bijzonder kan én voorwerp én instrument worden van een intensieve taalcultuur. Veel beter dan dit in de omgangstaal mogelijk is, kan in haar zich kristalliseeren het heerlijkste, dat God den menschen te kennen en te beleven schenkt. Als dit nog bewijs behoeft, neme men eens de poëzie van Dante of Bilderdijk, Groen's proza, of een met zorg gestileerden modernen roman en beproeve dien over te brengen in „levende omgangstaal“ of Algemeen Beschaafd. Het wordt een litteraire moord.

Daarmede is de omgangstaal allermint op zij geschoven. Integendeel, ze ontving van God een eigen plaats, eigen waardigheid, eigen normen ook. Het is mede dank zij haar, dat de litteraire taal zich telkens verjeugdigt, zooals zij op haar beurt slechts tot haar schade aan den louterenden invloed der schrijftaal zich onttrekt.

Of men met deze gedachten niet hopeloos achteraan komt? Toch niet. Een moderner taalwetenschap dan die van Paul, Wundt, Jespersen komt van sommige consequenties hunner theorieën terug. Men leze Overdiep's protesten tegen de aangemaakte rechten van het Algemeen Beschaafd in zijn Stilistische Grammatica van het moderne Nederlandsch.¹⁾ Of anders het Handbuch der erklärenden Syntax van W. Havers.²⁾ Liet de plaatsruimte het toe, dan zouden we gaarne laten zien, hoe juist hij het onderscheiden karakter van gesproken en geschreven taal weer tot zijn recht doet komen.

Hierrmede konden we volstaan, ware het niet, dat de Heer B. nog eenige argumenten had te berde gebracht, die, van eenigszins anderen aard, niet onbesproken mogen blijven. Ze komen hierop neer: als zij, anti-vereenvoudigers, ons wijst op de zeer uitnemende betekenis der Heilige Schrift, dan willen wij van die betekenis niets afdoen, maar meenen, dat het hier aankomt op het ontstaan dier Schrift.

1) Zwolle, 1937, Inleiding.
2) Heidelberg, 1931.

borenen, psychopathen, zwakzinnigen, in het algemeen sociaal gederaileerden. Een sprekend maar droevig voorbeeld van een dergelijk geslacht, waar armoede, verwaarloozing, diefstal, seksuele vergripen en andere misdadige afwijkingen schering en inslag waren, wordt gevormd door de afstammelingen van een zekere Ada Jukes in den staat New-York. Van de geruimen tijd vóór het jaar 1915 bekende 700 afstammelingen waren:

Onechte kinderen	106
Prostitués	181
Bodelaars en zwervers	142
In het armenhuis	64
Misdadigers	76
Daaronder moordenaars	7
Gezamenlijk aantal jaren gevangenisstraf	161
Publieke ondersteuning	734

Een in het jaar 1915 opnieuw ingesteld onderzoek leverde het resultaat op, dat van 2820 afstammelingen:

de meesten minderwaardig waren (zwakzinnig, lijdend aan epilepsie, blindheid of een spraakgebrek);

meer dan 600 prostitués;

41 als misdadiger veroordeeld en in totaal 55 pct. sociaal onbruikbare personen.

De gelden, die deze familie aan den staat New-York in den loop der jaren gekost heeft, werden in 1926 op ruim 2 miljoen dollar geschat.

Een ander voorbeeld van een kakogenetisch geslacht is de familie Kallikak⁶⁾ uit den staat New-Yersey. De stamvader, Martin Kallikak, zelf van goede familie, had in zijn militairen tijd een lichtzinnige verhouding met een zwakzinnig meisje

6) Kallikak, zoowel als de zoeven genoemde familie Jukes, zijn schuilnamen, waaronder deze kakogenetische families beschreven zijn.

Immers heel de Bijbel is vol van het spreken Gods, van het „er zij licht“ tot „zie, ik kom haastelijk“. Ja, ook de teboekstelling geschiedde door het gesproken Woord van God, die door Zijn apostelen en profeten spreekt.

Maar dan vooral: de Heiland bediende zich tijdens Zijn omwandeling op aarde niet van de boekentaal, het Hebreeuwsch, doch van het Arameesch, de gewone omgangstaal. Zooals later apostelen en evangelisten niet den geschreven cultuurtaalvorm zullen kiezen voor hun opteekening van het Goddelijk Woord, maar de levende omgangstaal der koiné.

Aldus de heer Buitendijk. Deze zijn argumenten hebben, naar het ons voorkomt, weinig bewijskracht. Dat er in de Heilige Schrift zeer dikwijls sprake is van het spreken Gods, is volkomen juist, doch bewijst niets tegen de bijzondere betekenis van het schrift en van het geschreven Woord. Natuurlijk, als de Heere aan één persoon Zijn gedachten toevertrouwt, is er gewoonlijk geen reden om niet het onmiddellijk contact te leggen van het spreken. Hij sprak tot Mozes „gelijk een man met zijn vriend spreekt“. Iets anders is evenwel, of dit „spreken“ Gods een mededeelen door klanken is geweest. Hij behoeft geen omweg, noch dien van klank, noch dien van letterteeken. „Hij, de Heere, kan natuurlijk ook zonder gebruik te maken van lichtertrilling, gehoorvles en gehoorzenuwen, rechtstreeks, in den meest volstrekten zin, een aan-doening in ons bewustzijn teweegbrengen, waardoor in ons bewustzijn inkomt, wat Hij, de Heere, er in wilde brengen. Hij, God de Heere, kan dus tot een mensch spreken, binnen in zijn hart, zoodat, gesteld, iemand ware stokdoof, hij toch het spreken des Heeren zou kunnen hooren.“⁷⁾

Zulk een spreken kan dan ook niet aangevoerd worden ten gunste der „taal-is-klank“-theorie. Daarentegen breekt deze theorie stuk op wat onze Vaders noemden de „necessitas Sacrae Scripturae“, de noodzakelijkheid der Heilige Schrift.

Kuyper besluit zijn paragraaf De Form a (Sacrae Scripturae) in de Dictaten Dogmatiek⁸⁾ met de woorden: „Daarom moet naar waarheid gezegd worden, dat de *ῥηγορίας λόγος* (het geschreven Woord) boven den *λόγος ἀρρόγραφος* (het ongeschreven Woord) bijna in alle opzichten uistekelt, en dat het menschelijk schrift in de opteekening van het Woord Gods zijn hoogste doel heeft bereikt.“ Hij denkt daarbij, blijkens de toelichting, aan de „eeuwigheid, objectiviteit, zekerheid, alomtegenwoordigheid“, die het woord aan het schrift ontleent.

Nu kunnen auditorium en werkingssfeer van het geschreven woord zich haast tot in het onmetelijke uitzetten, beide naar ruimte en tijd. Dit, gevoegd bij de bijzondere omstandigheden die en het ontstaan en het verstaan van het geschrevene plegen te begunstigen, stelt het aldus gecondenseerde woord (we spreken in het algemeen) hooger eischen, zooals het zijn uitdrukkingsmogelijkheden zeer aanzienlijk verruimt. Wat dan, bij voortschrijdende cultuur, een schrijftaal in het leven roept met eigen cachet en normen.

Wat voorts het Arameesch spreken van onzen Heiland betreft: wat dit met de beweerde normativiteit van het Algemeen Beschaafd zou hebben

3) Dr A. Kuyper, Het Werk van den H. Geest, A'dam 1888, p. 94. Vgl. ook Dr G. Ch. Aalders, Gesch. v. d. O. T. Godsopenb. in Bijbelsch Handb., Kampen, 1935, I pg. 216, (doch zie eveneens pg. 209).
4) Dt. II, Loc. de S. S. I, cap. I § 3.

aangegaan. Het gevolg van deze onwettige verhouding was een buitenechtelijk kind, een zwakzinnig jongen, die een normaal meisje huwde en de oorsprong werd van een groot aantal minderwaardige individuen. Van zijn tien kinderen zijn twee vroeg gestorven, vijf waren zwakzinnig, slechts twee normaal. De kleinkinderen vertoonden hetzelfde beeld. De oudste zoon van den zwakzinnigen vader b.v. huwde een zwakzinnig meisje, dat 15 kinderen kreeg, die bijna allen in meerdere of mindere mate zwakzinnig waren en hun talrijke nakomelingen veel sociale en zedelijke ellende bezorgden. Onder de 480 directe nakomelingen stonden slechts 46 als normaal te boek, de rest bestond uit zwakzinnigen, misdadigers, prostitués, alcoholisten, bordeelhouders en lijdens aan vallende ziekte.⁷⁾

Uit deze beide voorbeelden, welke gemakkelijk met andere voorbeelden te vermeerderen zouden zijn, blijkt duidelijk, dat men in Amerika niet zonder reden zich bezorgd maakte over den verderfelijken invloed, die van dergelijke geslachten uitging op de bevolking, afgezien nog van de schatten gelds, die de samenleving voor hen moest opbrengen. En het is dan ook met name de bestudeering van deze families, welke leidde tot de beweging voor de verbetering van het geslacht, voor het weren van slechte invloeden op de samenstelling der bevolking en voor het bevorderen van goede invloeden, in één woord: de eugenetische beweging. En deze eugenetische beweging werd op haar beurt mede aanleiding tot het ontstaan van de beweging voor geestelijke volksgezondheid.

D. A. C. D.

7) Uit een later wettig huwelijk van dezen zelfden Martin Kallikak zijn 496 afstammelingen bekend, die allen normale burgers waren (militairen, juristen, artsen, enz.) op drie na (2 alcoholisten en één persoon, die zich seksueel misdragen heeft).